UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Magnum Matrimonij Sacramentum Casibus Practicis Expositum

Reutlinger, Ignaz

Augustæ Vindelicorum, 1716

VD18 10508716

Quæstio Secunda. An Matrimonium ratum dissolvatur per Professionem Religiosam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40059

Visual Library

& Sporer *Theol. Sacramental. p. 4. c. 1. n. 391. ad finem*, atque hoc sensu, non alio, prima opinio *n. 10.* indicata, vera est, quam pessimam voluntatem si non expressè habuit in casu nostro Amulius, prius conjugium ipsius fuit indissolubile, & ad secundas nuptias, vivente prima conjuge, transire non potuit.

QUÆSTIO SECUNDA.

An Matrimonium ratum dissolvatur per Professionem Religiosam?

C A S U S

Transeuntis ad Ordinem Militarem post celebratum Matrimonium.

Amaranthus Illustri prosapiâ natus, contracto Matrimonio cum Virgine æqualis Nobilitatis, priusquam istud consummaret, adscribi petijt Ordini Militari Teutonicorum Equitum, ac inter eos professus est.

Q. An hæc professio suffecerit ad Matrimonij vinculum dissolvendum?

SYNOPSIS

SYNOPSIS.

1. *Matrimonium ratum inter fideles solvitur solemni Professione Religiosa.*

2. *Habet verò hanc vim Religiosa Professio, ut Matrimonium ratum dissolvat, probabiliùs non ex jure naturæ, vel Divino, sed Ecclesiastico.*

3. *Deducuntur aliqua notanda tum circa votum solemne castitatis, contentum in Sacris Ordinibus, tum circa vota Religionis simplicia in Societate IESV, tum denique circa particulares aliquos effectus solemnis in Religione Professionis.*

4. *Conjugibus conceditur tempus bimestre ad deliberandum de ingressu Religionis.*

5. *Etiam hoc elapso, post plures annos adhuc conceditur ingressus in Religionem, quamdiu Matrimonium consummatum non est: imò ingredi etiam potest uxor vi cognita à Marito intra bimestre, quod tempus à Iure concessum est non ad Professionem, sed ad solum ingressum Novitiatûs.*

6. *Emitti debet Professio in Religione approbata, nec sufficiunt vota Tertiariorum, vel Eremitarum.*

7. *De Militaribus Ordinibus, etsi aliqui universaliter negent, ipsorum vota dissolvere Matrimonium, cum distinctione loquendum est.*

8. *Votis Equitum Calatravæ, Alcantaræ, & similium Matrimonium ratum non dissolvitur, dirimitur tamen Professione Melitensium, Teutonicorum, & aliorum Equitum, qui vovent castitatem absolutam, & integram.*

9. *Exceptis Melitensibus alij Equites Militares non subjacent Decreto Concilij Tridentini quoad tempus Professionis.*

1. DUas partes complectitur præsens casus, videlicet, an per Professionem in Religione Matrimonium ratum, & nondum consummatum dissolvi possit; tum quænam debeat esse Religio, ut hunc effectum inducat? Quod ad primum attinet, communis est DD. Sententia, Matrimonium ratum inter Christianos quoad vinculum dissolvi, factâ solemni professione in Religione approbata, ut habetur *c. Desponsatam. 27, q. 2.* idque clarissimè definivit Alexander III. c. Verùm. 2. De Convers. conjugat. *post consensum legitimum de præsenti licitum est alteri, altero etiam repugnante, eligere Monasterium* (id est, in Religionem intrare) *sicut Sancti quidam de nuptijs vocati fuerunt, dummodo carnalis commixtio non intervenerit inter eos, & alteri remanenti, si commonitus continentiam servare noluerit, licitum est, ad secunda vota transire, quia, cùm non fuissent una caro simul effecti, satis potest unus ad Deum transire, & alter in sæculo remanere.* Nec aliud statuit Innocentius III. c. Ex parte. Eod. ubi ait: *Antequam Matrimonium sit per carnalem copulam consummatum, licere alteri conjugum, reliquo inconsulto, ad Religionem transire, ita quòd reliquus ex tunc legitimè poterit alteri copulari.* Quamvis autem prædicta decreta loquantur præcisè de transitu, vel ingressu in Religionem, intelligenda tamen sunt de ingressu Religionis cum effectu, hoc est, professione secuta, ut clarè decisum habetur in Tridentino Sess. 24. de Sacr. Matr. can. 6. *Si quis dixerit, Matrimonium ratum, non consummatum, per solemnem professionem alterius conjugum non dirimi, anathema sit:* est igitur de fide certum, solemni Professione Religionis simpliciter tolli vinculum Matrimonij rati, nondum consummati, inter fideles, quod etiam ex praxi perpetua constat, & traditione Ecclesiæ, in qua cum laude semper celebrati sunt illi, quid uxore suâ ante consummatum Matrimonium relictâ, Religionem professi sunt, quorum exempla ab Authoribus plura afferuntur.

2. Cæterùm quo Jure Matrimonium ratum per Professionem Religiosam dissolvatur, variant DD. Durandus, Richardus, Covarr. & alij apud Sanch. *L. 2. disp. 19. n. 1.* affirmant, Professionem hoc ex natura rei habere, ut Matrimonium ratum dissolvat, adeoque hoc dirimi ex Jure naturæ, quia, ajunt, Professio est mors quædam Spiritualis, & Civilis: ergo quemadmodum mors naturalis solvit vinculum carnale Matrimonij consummati, quod est ortum ex copula, ita Professio solvit vinculum spirituale, quale est Matrimonij rati, utpote ex solo consensu ortum. 2. Jure naturæ cuique liberum est, ab imperfectiore transire ad statum perfectiorem, quando per

per hoc nulla injuria infertur tertio; sed conjux solenniter profitendo in Religione transit ad statum perfectiorem, neque infertur tertio per hoc ulla injuria: nec enim ista infertur proli, quæ nondum concepta est: nec uxori, quia hæc potest aliud inire Matrimonium, & quidem æquè commodum, cùm per hunc viri discessum non vilescat: ergo &c.

Sed hæc Sententia non nititur solido fundamento; nam si Professio Religiosa hoc habet, ut solvat Matrimonium ratum, quia est mors spiritualis, & transfert ad statum perfectiorem, dirimere poterit etiam vinculum Matrimonij consummati, saltem quando non adest proles, & pars relicta consentit, quia etiam sic est mors spiritualis, & transitus ad statum perfectiorem, idemque præstabit status quoque Clericalis, & Episcopalis, qui utique sunt status perfectiores, quàm Matrimonium: his verò omnibus vinculum Matrimonij non dissolvitur, atque hi status cum ipso ex natura sua non sunt incompossibiles, utpote quod etiamnum perdurat: ergo professio Religiosa vinculum Matrimonij ex natura sua non dissolvit.

Alij attribuunt professioni Religiosæ hanc vim ex Jure Divino positivo, quòd nempe Christus professioni Religiosæ concesserit hoc privilegium, ut Matrimonium ratum dissolvat; idque probant, quia ex Jure naturali Religiosa professio Matrimonium ratum non dissolvit, ut paulò ante dictum est, sed neque habet hanc efficaciam ex Jure Pontificio, cùm textus ullus ostendi nequeat, quo concedatur ipsi hoc privilegium, ut Matrimonium ratum dissolvat, cùm interim in exemplis ostendi queat, ab ipso statim Ecclesiæ principio conjugia fuisse sæpiùs dissoluta, dum Sancti complures, Matrimonio nondum consummato, se Deo consecrarunt, veluti B. Thecla, Macarius, Alexius &c. ergo dicendum est, hanc facultatem professioni Religiosæ specialiter datam esse à Christo Domino, ut Matrimonia rata dissolvat. Ita sentiunt Sanch. *l. c.* Basil Pontius, Filliuc. Tannerus, Tamb Bonac & alij.

Verùm hæc quoque Sententia mihi non probatur; Esto enim, in Jure non habeatur expressum, quando inceperit ista facultas dissolvendi Matrimonium ratum per professionem Religionis, non sequitur inde, hoc ab Ecclesia institutum non fuisse, nam plurima sunt, quæ Apostoli, vel Pontifices primis temporibus constituére, quorum institutio in Jure scripto non invenitur, de facto tamen fiunt, & ex traditione habetur, à tempore illo antiquissimo ad nos usque continuari hunc usum. Exempla Sanctorum, quæ afferri solent, quàm parùm vel penitus nihil probent, legi potest apud Castropalao *disp. 3. de Sponsal. pu. 2. §. 4. n. 4.*

n. 4. Certè de veritate unius, vel alterius dubitatur, in plerisque autem non est solutum Matrimonij vinculum, sed hoc illæso facta est duntaxat separatio cum consensu alterius conjugis, ut castitatem servarent, quin ederent vota solemnia Religionis.

Unde probabilior videtur tertia Sententia, Promissionem Religiosam vim dissolvendi Matrimonium habere ex solo jure Ecclesiastico, sive authoritate Pontificis, quam ipsi à Christo Domino datam esse ex traditione Ecclesiæ à tempore Apostolorum colligimus. Ita docent Palao *l. c.* Less. *L. 2. de Iust. c. 41. dub. 8. n. 69.*, Laym. *L. 5. tr. 10. p. 3. c. 6. n. 3.* Coninck, Hurtad. Præpos. Perez, Pirh. Wiestner, & plurimi alij. Consequitur necessariò hæc Sententia ex eo, quòd Religiosa professio hanc vim non habeat jure naturæ, nec jure Divino, ut ostensum est: ergo eandem habet Jure Ecclesiastico. Patet, quia si Matrimonium jure naturali, aut Divino dissolveretur per professionem Religionis, id ipsum fieret etiam per vota simplicia, cùm votorum solennitas, & eorundem à votis simplicibus diversitas non habeatur à natura, sed à solo Jure Ecclesiastico introducta sit *c. Vnic. De Voto. in 6.* atqui per vota simplicia hodie non solvitur Matrimonium ratum, sed solùm per vota Religionis solemnia, ut deciditur à Concilio Trident. loc. suprà citato, ubi cùm tribuat istum effectum soli professioni solemni, eo ipso tacitè excludit professionem non solemnem: ergo professio Religiosa vim dissolvendi Matrimonium ratum habet à solo Jure Pontificio, & authoritate Ecclesiæ.

3. Ex hactenus dictis, & præsertim ex Decreto Concilij Tridentini colliges 1. non solùm votum castitatis perpetuæ, etiamsi emissum fuerit in manibus Episcopi, aut coram alia persona publica, sed neque votum, quod includitur in sacris Ordinibus, ipsoque Ordine Episcopali, dissolvere Matrimonium ratum. Non illud, quia nec votum Religionis est, nec solemne. Non hoc, quia etsi solemne sit, votum tamen Religionis non est, cui soli competit hoc privilegium, prout statuitur in Extrav. Antiq. Joann. XXII. De Voto: *præsenti declaramus edicto, quòd licèt votum solemnizatum per Sacri Ordinis susceptionem, quantùm ad impediendum Matrimonium contrahendum, ac ad dirimendum, si post contractum fuerit, secundùm statuta canonum sit efficax reputandum: ad dissolvendum tamen priùs contractum, etiamsi per carnis copulam non fuerit consummatum, invalidum est censendum.*

Colliges 2. etsi vota simplicia in Societate JESU, post absolutum Tirocinij biennium emitti solita, sint vota substantialia Religionis, & ea voventes evadant veri Religiosi,

giosi, adeò, ut qui hoc ausi fuerint impugnare, aut contrarium asserere, ipso facto in excommunicationem incidant, Pontifici reservatam, ut habetur in constitutione Gregorij XIII. quæ incipit: *Ascendente Domino*: quamvis item vi dictæ Bullæ hæc vota, etsi simplicia, Matrimonium contrahendum, sive consequens, dirimant, nihilominus tamen Matrimonium ratum præcedens non dissolvere, quia de Matrimonio priùs contracto Pontifex nullam fecit mentionem, nec circa hoc aliquid immutavit: requiritur ergo ad hunc effectum etiamnum ea solemnitas, quam exigit Tridentinum; adeoque hæc vota, quia simplicia sunt, Matrimonium ratum non dissolvunt, ati nec illa, quæ emittuntur post plures annos à Coadjutoribus formatis, sive Spiritualibus, sive temporalibus in eadem Societate, nam & hæc, quamvis sint publica, simplicia tamen sunt, adeoque Matrimonium ratum in Societate solùm dissolvitur per Professionem solemnem sive trium, sive quatuor votorum. Ita contra Basil. Pontium Suarez *to. 4. de Relig. tr. 10. L. 4. de vot. simpl. c. 2. n. 3. & seqq.* Sanch. *L. 2. disp. 18. n 6.* Pirh. *n. 47. de convers conjugat.* Wiestner, Vasq. Dicastillo, Perez, Pellizarius, Henriq. Hurtad. Tamb. & communiter DD. nostræ Societatis.

Colliges 3. Professione solemni Religionis ita dissolvi Matrimonium, ut non modò pars in sæculo remanens possit liberè ad alia vota transire, verùm etiam, si talis professus postmodum ex dispensatione Pontificia à Religione discedens iterum reverteretur ad sæculum, posset cum qualibet contrahere novum Matrimonium, cùm ruptum fuerit prius vinculum. Item si talis Religiosus peccaret contra castitatem, ageret quidem sacrilegè contra votum, non tamen committeret adulterium, nam, vinculo soluto, jam nullum adest Matrimonium. Denique si commisceretur carnaliter cum ea ipsa, quæ priùs erat illius uxor in Matrimonio rato, committeret veram fornicationem sacrilegam contra votum, & proles inde genita maneret spuria, utpote nata ex damnato coitu, quia soluto vinculo accessit non solùm ad jam non suam, sed insuper ad talem, cum qua non potuit stare Matrimonium, hinc proles inde genita non simpliciter illegitima, sed spuria est, qualis tamen non est proles nata è Patre facto Monacho cum consensu conjugis post consummatum Matrimonium, si cum ista rursus congrediatur, nam etsi illicitè se conjunxerint, tamen, cùm soboles ex vero Matrimonio nata sit, censetur esse legitima, saltem civiliter quoad successionem hæreditariam, aliaque similia jura. *c. Literas. De filijs Presbyt.* Laym. *in cit. c. n. 1 & 2.*

Wiestner

Wiestner *n. 23. & seq. Qui filij sint legit.* Pellizarius *tom. 2. tr. 7. c. 5. n. 74.*

4. Porrò cùm, uti ex textibus supra *n. 1.* allatis constat, possit conjux, etiam invito altero, ad Religionem transire, Matrimonio necdum consummato, concedunt eapropter SS. Canones sive mari, sive fœminæ tempus bimestre, computandum à die, & hora contracti Matrimonij, omnino integrum, quo possit deliberare, velitné Religionem ingredi, nec ne? quo tempore cogitans de assumenda Religione licitè negat debitum alteri parti, quantumvis enixè petenti. Imò non desunt AA., qui docent, posse conjugem primis duobus mensibus negare debitum conjugi, etiamsi Religionem ingredi nolit, eo quòd possit intra illud tempus propositum suum in melius commutare, quamvis de facto de Religione adhuc nihil cogitet, ideoque licere ipsi id tempus expectare. Ita Sanch. *L. 2. disp. 24. n. 25.* Tamb. *tr. 5. de Matr. c. 6. §. 5. n. 4.* Dicastillo *disp. 2. de Matrim. dub. 33. n. 410.* Basil. Pontius *L. 9. c. 9. n. 7.* Sylvest. & alij. Contrarium tamen probabilius est, quia per contractum Matrimonium uterque conjux statim tradit potestatem sui corporis, nisi jus aliquem casum excipiat, vel aliter inter partes expressè fuerit conventum; atqui jus excipit solum illum casum, quo alteruter conjux Religionem ingredi cogitat, ut patet ex *c. Publico. De convers. conjugat*: ergo &c. Palao *disp. 3. de Sponsal. pu. 2. §. 5. n. 7.* Coninck *disp. 26. dub. 4. n. 46.* Laym. *L. 5. tr. 10. c. 11. n. 3. not. 1.* Hurtad. *disp. 8. difficult. 8. n. 29.* Pirh. *n. 53. de convers. conjug.* & alij.

5. Illud certum est, tempore duorum mensium non ita arctari libertatem conjugum, ut ijs elapsis non ampliùs ipsis liceat Religionem ingredi, hoc enim semper ijs permissum est, quamdiu Matrimonium consummatum non fuit, etiamsi plures anni transierint: Imò tametsi injustè conjux ille negâsset debitum, qui vult Religionem ingredi. Coninck *l. c. n. 49.* Laym. Dicastillo, quia in *c. Ex publico*, & *c. Ex parte tua. De convers. conjugat.* absolutè conceditur facultas ingrediendi Religionem ante Matrimonij consummationem, tempus autem bimestre solùm assignatur, ut intra illud tempus non possint cogi ad consummandum; quod tamen si fieret, & re ipsa intra hoc tempus à jure concessum Maritus conjugem de Religionis ingressu deliberantem per vim opprimeret (per quod peccaret mortaliter teste Sanch. *L. 2. disp. 22. n. 15.*) juxta citatos AA. contra Dianam *p. 3. tr. 4. resol. 242.* & Basil. Pontium *L. 9. c. 10. n. 3.* licèt sic Matrimonium indissolubile factum sit quoad vinculum, utpote per veram copulam consummatum, ut eapropter, ista vivente, vir

vir aliam ducere nequeat, probabilius est, uxorem ad debitum conjugale coactam adhuc posse Religionem ingredi invito marito, & inter viduas, vel conjugatas profiteri, quia nemo sine sua culpa, nedum per injuriam alterius, jure suo privari debet, dummodo tamen exinde damnum proli non timeatur, eò quòd sine Matre commodè educari nequeat. Sanch. *disp.* 22. *n.* 6. Dicastillo, Perez *disp.* 20. *Sect.* 6. *n.* 9.

Denique audiendi non sunt, qui docent, tempus bimestre in Jure concedi conjugibus ad faciendam professionem, ita ut intra hos duos menses debeant novitiatum agere, ijsque expletis vel professionem emittere, vel redire ad conjugem, ut aliqui opinantur cum Navarro *in Manuali c.* 16. *n.* 27. nam hi duo menses conceduntur ad ingressum Novitiatûs, quo facto, per annum deinde integrum relicto conjugi expectandum est, donec peracta probatione per professionem ingressus consummetur, & Matrimonij vinculum dissolvatur. Ratio hujus est, quia Concilium Tridentinum *Sess.* 25. *de Regular. c.* 15. præscribit annum integrum probationis post susceptum habitum, professionemque citiùs factam pro irrita, ac nulla declarat. Imò quandoque diutiùs expectandum est, quando nempe v. g. uxor ea ætate ingressa est, ut citiùs absolvat annum tyrocinij, quàm possit profiteri, cùm vi ejusdem Tridentini *l. c.* invalida, & sine ullo effectu sit professio, edita ante annum decimum sextum ætatis completum. Palao *disp.* 3. *de Sponsal. pu.* 2. §. 5. *n.* 2. Pontius *L.* 9. *c.* 9. *n.* 2. & 3. Engl *n.* 5. *De convers. conjugat.* Pirh. Wiestner, Sanch. & alij.

6. Postquam igitur sufficienter ostensum est, professione Religiosa Matrimonium ratum dissolvi, atque ea etiam enucleata sunt, quæ circa Religiosam professionem observanda veniunt, nunc indagandum est, an hic effectus in qualibet Religione obtineatur? Circa hoc extra controversiam est, effectum hunc non consequi vota, quæ nec solemnia sunt, nec verum Religiosum constituunt; qualia sunt emitti solita in Congregationibus devotarum quarundam virginum, quæ ut inter Religiosos ordines accenseantur, approbationem à Sede Apostolica non habent; uti & illa vota, quæ communiter fiunt à quibusdam tertij Ordinis SS. Francisci, & Dominici, quæ nec solemnia sunt, nec Religiosum propriè efficiunt, quocirca vinculum Matrimonij nequaquam dissolvunt: excipio tamen eas Tertiarias, quæ collegialiter vivunt sub regimine alicujus Prælati, & professionem solemnem emittunt in regula approbata S. Francisci, vel S. Dominici, nam illas veras esse Religiosas declaravit Sixtus V.: de istis verò hoc ipsum testatur Sotus apud Dicastillo *disp.* 2. *de Matr. dub.* 32. *n.* 403. Idem dicendum

dicendum de votis eorum, qui vitam Eremiticam degunt, nam quamvis olim dirimeretur per ea Matrimonium, quia profitebantur solenniter, non tamen hodie, quia vel nulla nunc habent, vel tantùm simplicia vota. Sanch. Filliuc. Potior difficultas, & quæ ad casum nostrum faciat, est de Ordinibus militaribus, an vota Equitum quoque, qui ad bellandum sunt destinati, vim habeant, ut Matrimonium ratum dissolvant, quod omnes quidem concedunt professioni Clericorum, & Monialium in ejusmodi Ordinibus in claustro viventium, quia vota solemnia, & absoluta emittunt; de ipsis verò Equitibus hîc quæstio est.

7. Negant hoc privilegium Equitibus quorumcunque Ordinum Militarium, etiam S. Joannis, Sotus, & Sarmiento apud Basilium Pontium *L. 9. c. 7. n. 2.* Sed procedendum est cum distinctione; permagna enim inter Equites diversorum Militarium Ordinum differentia est, nam alij sunt Ordines Militares purè sæculares, quorum Equites sub nulla regula vivunt, neque Religiosi sunt, sed laici, quales sunt Ordo Equitum aurei velleris in Hispania, S. Spiritûs, & S. Michaëlis in Francia, S. Ludovici ibidem institutus à Ludovico XIV. Anno 1693. potissimùm ad remuneranda merita bellicorum Officialium; Ordo Garterij sub protectione S. Georgij in Anglia, S. Huberti erectus olim Leodij Anno 1444. à Gerardo Juliæ, & Montium Duce, & non ita pridem instauratus, à Serenissimo Electore Palatino Joanne Wilhelmo. Hi, alijque similes Equitum Militarium Ordines in controversiam non veniunt, cùm professionem Religiosam non habeant: Alij verò sunt, de quibus disceptatur, utrùm Religiosis adnumerandi veniant, veluti Equites S. Jacobi in Hispania, Calatravæ, Alcantaræ, S. Stephani, & alij similes, quos, cùm non voveant castitatem absolutam, sed solùm conjugalem, ac rei uxoriæ operam dent, verè ac propriè Religiosos esse, negant Arragon De Just. & Jure *q. 88. art. 11.* Laym. *L. 4. tr. 5. c. 1. n. 5.* Marta *de Iurisdict. p. 2. c. 32. n. 15.* & *p. 4. centur. 2. cas. 113. n. 33.* quibus locis testatur, sic esse conclusum à Rota Romana Anno 1579. Barbosa *Iuris Eccles. Vniversi p. 2. L. 3. c. 107. n. 27.* Garzia *p. 1. de Beneficijs c. 4. n. 15. & seqq.* qui præter jam allegatam adducit & ipse Rotam Romanam de Anno 1570, & 1582. Julius Caponus *Discept. Forens. p. 2. Discept. 121. n. 21. & seqq.* pro qua Sententia apud hos integri Catalogi Authorum referuntur, qui negant, propriè Religiosos esse; pro personis tamen Ecclesiasticis plerique eos agnoscunt. Alij denique sunt, qui tria substantialia vota edunt, & castitatem quidem simpliciter profitentur, fiuntque incapaces Matrimonij, videlicet

cet Equites S. Joannis Hierosolymitani, sive Melitenses, Teutonici, eorumque similes, quos veros esse Religiosos contra paucos aliquos docent plerique omnes, atque inter hos etiam Sotus *L. 7. de Iust. & Iure q. 4. a. 3.* mutatâ, ut rectè notat Miranda *tom. 1. Manual. Prælat. Regular. q. 10. a. 4.*, priore opinione, qua olim *in 4. dist. 27. q. 1. a. 1.* contrarium docuit, eosque ab hoc privilegio exclusit; tam verò certum hoc esse, asserit Diana *p. 11. tr. 4 resol. 32.* ut stante communi opinione Doctorum, tot Bullis Pontificijs apertè hoc asserentibus, uti & Sacrarum Congregationum Responsionibus, ac infinitis S. Rotæ Decisionibus, temerarium judicet, hodiè aliter sentire, ac docere. Imò citato loco, & *p. 2. tr. 16. resol. 38.* & *p. 3. tr. 4. resol. 243.* affirmat cum Azor *p. 1. L. 13. q. 4.* si quis vovisset Religionem, satisfacturum suo voto ingrediendo Ordinem Melitensium, quod Pontius *L. 9. c. 7. n. 6.* extendit etiam ad Ordinem Militarem S. Jacobi, si quis in illo juxta confirmationem Alexandri III. profiteatur. Sed neque hoc, neque illud probatur mihi cum Sanch. *tom. 1. in Decal. L. 4. c. 16. n. 11. & 12.*, quia communiter Religionem seriò promittentes intendunt statum viventium in communi, & alienum à tumultu, fastu, conversatione mulierum, periculis castitatis, curis sæcularibus, ac divitiarum, quibus Equites isti undique immersi sunt: ergo non satisfaciunt suo voto, ingrediendo Religionem militarem, & inter Equites profitendo.

8. His prænotatis, si sermo sit de Equitibus Alcantaræ, Calatravæ, alijsque similibus, qui castitatem duntaxat conjugalem vovent, sive reipsa Religiosi sint, ut probabilius censeo cum Sanch. & Pontio modò citatis, quibus accedunt Suar. *tom. 4. De Religione tr. 9. L. 1. c. 4. n. 8. & sequentibus.* Lezana *in Summa Quæstion. Regular. tom. 1. c. 2. n. 2.* Jo. Sancius *disp. 49. n. 11. in selectis.* Navarr. *consil. 10. & 11. de Regular.* cùm in Bullis Pontificijs, in quibus istæ Militiæ à Sede Pontificia approbatæ sunt, hoc nomine appellentur, ut Ordines Regulares, ac Religiones dicantur: emittunt præterea tria vota Paupertatis, Obedientiæ, & Castitatis sub approbata regula; nec obest, quòd solùm voveant castitatem conjugalem, nam & hæc vera castitas est; nec opus est, ut quælibet Religio ad hæc tria vota se obliget in omni rigore, ut ex praxi constat, cùm aliæ alijs etiam paupertatem vel laxiorem, vel strictiorem servent: sive igitur dicti Equites veri Religiosi sint, ut isti tuentur, sive non sint, ut docent AA. superiùs adducti, de quo in utramque partem eruditè disputat P. Jacobus Wex *p. 5. Ariadnes Carolino-Canonicæ tr. 3. controv. 3. per totum.*

Dicendum est absolutè, per vota istorum

istorum Equitum Matrimonium ratum non dissolvi, namque Matrimonium stare potest cum votis eorum, qui solùm vovent castitatem conjugalem: ergo non est ratio, cur per professionem ejusmodi Ordinis dissolvatur. Econtra loquendo de Equitibus Melitensibus, Teutonicis, alijsque similibus, nam de his omnibus eadem ratio est, qui castitatem non solùm conjugalem, sed integram, & absolutam vovent, dicendum est, eorundem professione Matrimonium ratum non consummatum dissolvi quoad vinculum. Ratio est, quia hi Equites extra controversiam sunt veri, ac propriè dicti Religiosi, emittunt solemnem professionem in utroque Ordine sub regula S. Augustini, & votum castitatis ipsorum non potest consistere cum usu Matrimonij, quemadmodum apud eos Equites, qui castitatem solummodo limitatam, vovent. Ita quoad utramque partem Suar. Pontius, Sanch. *ll. cc.* Dicastillo *disp.* 2. *dub.* 32. *n.* 402. Hurtad. *disp* 8. *de Matr. difficult.* 6. *n* 26. Eman. Rodriq. *qq Regular. tom* 3. *q* 2. *a.* 7. Arragon *de Iust. & Iure q* 88. *art.* 11 *not.* 3. *coroll.* 1. Barbosa *in c. Ex publico. n.* 3 *De converf conjugat.* Wagnereck *ibid. not.* 4. Pellizar. *tom.* 1. *Manual. Regular. tr* 3. *c.* 4. *n.* 47. Tamb. Navarr. Lezana &c. sicque sufficienter ostensum est, Amaranthum in casu nostro potuisse, invitâ etiam conjuge, transire ad Ordinem Militarem Teutonicorum Equitum, & facta in eo professione, Matrimonij nondum consummati vinculum fuisse dissolutum.

9. Denique pro coronide dubium moveri potest, an uxor relicta in hoc quoque casu expectare debeat per annum integrum, donec in Ordine Teutonicorum Equitum Maritus, exacto ad momentum usque tyrocinio, professionem emiserit? Ratio dubitandi est, quia etsi Concilium Tridentinum *Sess.* 25. *De Regular. c.* 15. requirat annum integrum novitiatûs, ætatis verò decimum sextum expletum, ad emissionem professionis *in quacunque Religione tam virorum, quàm fœminarum*; etsi item isthoc decreto Ordines quoque Militares Alcantaræ, Calatravæ, D. Jacobi, & quoscunque alios comprehendi, expressè doceant Hieron. Venero & Leyva *in Examine Episcoporum L.* 6. *c.* 15. *n.* 7. & Eman. Rodriq. *in Summa tom.* 2. *c.* 8, *n.* 2. *conclus.* 1. tamen ex una parte Ordines Militares ab eo eximunt juxta declarationem S. Rotæ, & Congregationis Cardinalium Concilij Tridentini interpretum Gallemart *in dictum textum Tridentini.* Sanch. *L.* 7 *de Matr. disp.* 44 *n.* 8. & in Decal. *L.* 5. *c.* 4. *n.* 17. Ascan. Tamb. *de Iure Abbatum L.* 3. *disp.* 6. *q.* 11. *n.* 6. Barbosa *I. E. V. L.* 3. *c.* 7. *n.* 33. & *de offic. & potest. Episc. Allegat.* 101. *n.* 6. cum pluribus alijs, ajuntque, posse, atque etiam solitos esse in Ordinibus D. Jacobi, Alcantaræ, & Calatravæ profiteri statim, ac decimum tertium

tertium annum excedunt, & ante annum Novitiatûs: ex altera autem parte omnes memorati AA. iterum ab hoc privilegio excipiunt Equites Melitenses, sive Hierosolymitanos D. Joannis, voluntque, illos sub Tridentini statuto strictè comprehendi: jure igitur dubitatur, quid de Teutonicis Equitibus statuendum sit? an ergo poterunt isti citiùs profiteri cum prioribus, & sic relicta uxor ante finitum novitiatûs annum transire ad alias nuptias, an verò debebunt complere annum integrum cum Melitensibus, cum quibus communicant in privilegijs ex concessione Gregorij XV. Urbani VIII. & Clementis IX. ut videre est apud Emerix *in Decisionibus Rotæ Romanæ, tom. 2. decis.* 811. *n.* 2. ipsisque etiam æquales sunt in rigore votorum, cùm præsertim Barbosa *cit. loco I. E. V. n.* 29. doceat obsolutè, Equites Melitenses, cæterosque omnes, qui omnimodam castitatem vovent, nomine Religiosorum venire non solùm in favorabilibus, sed etiam in odiosis. Sed

Respondeo. Non eo ipso, quòd aliqui Ordines communicent cum alijs in privilegijs, cum ijsdem etiam communicant in oneribus: ergo, etsi demus, Equites Melitenses etiam quoad odiosa, & non solùm quoad favores venire nomine Religiosorum, non eo ipso idem asserendum est de alijs quoque Ordinibus Militaribus, cùm præsertim ipse Barbosa, qui *loco cit.* de quibuscunque Equitibus omnimodam castitatem voventibus istud asseruit, alibi in pluribus locis loquatur de solis Melitensibus, nullà aliorum ampliùs facta mentione: ego certè multùm dubito, an ipsi in hoc puncto magna fides habenda sit, siquidem Barbosæ oppono Sylvestrum *V. Religio* 1. *q* 1. & Arragonium *de Iust. & Iur. q.* 88. *a.* 11. expressè docentes, Equites D. Joannis, etsi veri Religiosi sint, sub hoc tamen nomine non contineri, quantùm ad odia, & rigores; ac denique Azor *p.* 1. *L.* 13. *c.* 4. *q.* 4. ubi hæc habet: *Insuper omnes militares Religiosi, sive castitatem simpliciter, sive tantummodo conjugalem profiteantur, item sive omnino proprio se abdicent, & paupertatem simpliciter promittant, sive proprium aliqua ratione habere possint, videntur nomine Religiosorum intelligi in ijs, quæ ad favorem spectant, non in ijs, quæ ad odia, & pœnas attinent.* Si igitur Equites Melitenses quoad novitiatum, & tempus professionis subjecti sunt decreto Concilij Tridentini, à quo tamen alij Militares Ordines excipiuntur, id provenit juxta Tamb. Sanch. Pellizar. Suar. & Aloysium Riccium *p.* 4. *Praxis fori Ecclesiast. resol.* 173. ex novo, & peculiari eorum statuto, quo se ad hoc Decretum obligarunt; quod nisi foret, nec Melitenses quidem sub hoc statuto continerentur. ad alios verò Militares Ordines istud extendi non debet, atque ideo dicendum est, nisi

etiam in Ordine Teutonico simile aliquod peculiare statutum habeatur, æquè parùm, ac alios Militares Ordines hoc Tridentino decreto obligari ad præscriptam ætatem, vel annum integrum Novitiatûs, nec enim tantus est rigor Militarium Ordinum, ut ipsis observantia hujus decreti Tridentini necessaria, vel tam exacta per annum integrum probatione opus sit.

QUÆSTIO TERTIA.

An Matrimonium ratum dissolvi possit auctoritate Pontificis?

CASUS

Turbati Matrimonij.

Ormildus per verba de præsenti contraxit cum Angelina contra voluntatem Parentum, quòd ista & genere, & opibus Sponso esset multò inferior, unde nec ipsi, nec Consanguineorum aliquis dignati sunt nuptijs interesse, extrema omnia minitati novis conjugibus, quæ res usque adeò turbavit animum Ormildi, ut ipsa nuptiarum die, verso in odium amore, quam priùs deperierat, jam velut pestem, suamque perniciem execrare-

tur,